

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.68/2018/5.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2019. január 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A 2 rb. hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. szeptember 26. napján kihirdetett Kb.III.35/2018/8. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 240 (kettőszáz-negyven) napi tétel, napi tételenként 1.200,- (egyezerkétszáz) forint pénzbüntetésre enyhíti.

A 288.000,- (kettőszáz-nyolcvannyolcezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre változtatja át, melynek során egy napi tétel összege helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A vádlottal szemben a lefokozás katonai büntetés kiszabását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. szeptember 26. napján kihirdetett Kb.III.35/2018/8. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. a Btk. 343. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetében, ezért - halmazati büntetésül - 1 év és 6 hónap börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Utólagos végrehajtás esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

A vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.694/2018/1. számú átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság perrendszerű eljárásában ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta és mérlegeléssel állapította meg a tényállást, amely azzal egészítendő ki a bűnügyi iratok tartalma alapján, hogy a vádlott szolgálati viszonya 2018. szeptember 30. napján lemondással megszűnt. Álláspontja szerint az ekként kiegészített tényállás már megalapozott, felülbírálatra alkalmas. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. Okszerű következtetést vont le a vádlott bűnösségére nézve és

törvényesen minősítette a vádlott közbizalom elleni bűntetteit. Megjegyezte, hogy a releváns bizonyítékok újraértékelése útján az ítéleti tényállást és a jogi minősítést támadó, a vádlott bűnösségét vitató, felmentését kezdeményező fellebbezések eredményre nem vezethetnek. Véleménye szerint a kiszabott büntetés is alkalmas a büntetési célok elérésére. Ugyanakkor rámutatott arra, hogy a vádlott szolgálati viszonya időközben lemondással megszűnt, már nem rendelkezik rendfokozattal, ezért a katonai büntetést mellőzni szükséges. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a tényállás személyi részét pontosítsa és a lefokozás katonai büntetést mellőzze.

A védő utóbb előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását. Ebben korábbi perbeszédét lényegében megismételve kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontja szerint részben megalapozatlan, mert a tényállás ellentétes a bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával, valamint a bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Érvelése szerint a vádlott következetesen tagadta a bűncselekmény elkövetését. A marasztalás alapjául szolgáló ... u... állampolgár (1.sz. tanú) tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyv nem tekinthető hitelesnek, mert nem tartalmazza a tanú azon első nyilatkozatát, miszerint a vád tárgyává tett időpontban járt a tiszabecsi határátkelőhelyen, ezért - mint törvénysértő bizonyíték - nem vehető figyelembe. Rámutatott arra is, hogy a bíróság álláspontjával szemben az u... határregisztrációs rendszer az emberi tényezők miatt nem tekinthető megbízhatónak. Sérrelmezte, hogy a bíróság a tanúknak erre vonatkozó vallomását figyelmen kívül hagyta. A védő továbbá kifogásolta erre irányuló ügyészi indítvány hiányában K.B. tanúkenti kihallgatását. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítottság hiányában mentse fel.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője perbeszédében fellebbezését és az írásbeli álláspontját fenntartotta, indítványát megismételte. Hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint az u... állampolgár meghallgatási jegyzőkönyve nem használható fel bizonyítékként, az u... határregisztrációs rendszer pedig nem megbízható, ezért indítványozta a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentését.

A védő csatolt egy pendrive-t és kérte, hogy a másodfokú bíróság az azon lévő, az elsőfokú tárgyalás óta keletkezett felvételeket nézze meg egy zenekar u... határon való átlépésével kapcsolatban és tegye a bizonyítás részévé, mert e bizonyíték is igazolja az u... határregisztrációs rendszer pontatlan működését.

A vádlott az utolsó szó jogán fellebbezését fenntartotta, hangsúlyozta, hogy a személyazonosítást mindig végrehajtotta, bűncselekményt nem követett el. Egyebekben csatlakozott a védőjéhez.

A bejelentett fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés nem alapos.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta. Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta. Kihallgatta a vádlottat, aki az eljárás során mindvégig következetesen tagadta bűncselekmény elkövetését. Érdemi védekezése szerint az útiokmánnyal a tulajdonosa jelentkezett kilépésre, az ellenőrzése előírászerű volt, a személyazonosítás megtörtént. Az elsőfokú bíróság a vádlott érdemi védekezésének ellenőrzésére kihallgatta tanúként K.B.(2.sz. tanút)-t, F.N.(3.sz. tanút) és F.G. (4.sz. tanút). Ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük az u... határregisztrációs rendszer adatait, valamint 1.sz. tanú közigazgatási hatósági eljárás keretében felvett - és a törvényes figyelmeztetéseket tartalmazó - meghallgatási jegyzőkönyvét. Az elsőfokú bíróság ítélete 3. oldal második bekezdésétől a 6. oldal közepéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlott tagadását és védekezését fogadta el a tényállás alapjául. Ítélete 2. oldalán, a 3. oldal első bekezdéséig - a mérlegelési jogkörében eljárva - a bizonyítékokkal összhangban terhelő történeti tényállást állapított meg.

A másodfokú katonai tanács - egyetértve a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a tényállásra vonatkozó indítványával - a Be. 593. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a tényállás személyi részét annyiban egészíti ki, hogy: „A vádlott szolgálati viszonya 2018. szeptember 30. napján lemondással megszűnt. Jelenleg regisztrált munkanélküli, álláskeresői járadékban részesül, amelynek havi összege 22.800,-Ft.”

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú katonai tanács által kiegészített tényállás megalapozott, mindenben mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A védő által előterjesztett bizonyítási indítványt - amelyhez a vádlott is csatlakozott - a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint alaptalant elutasította. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, amelyre a csatolt bizonyíték vonatkozik, az elsőfokú eljárás során vizsgálat és értékelés tárgyát képezte, ezért nem tekinthető olyan új bizonyítéknak, amelyre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be.591. § (1) bekezdése alapján bizonyítást kellett volna, hogy folytasson; csak az eljárás elhúzódnását eredményezte volna.

A Be. 591. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A védő fellebbezésében új tényre, és a korábban kifejtettek szerint lényegében a konkrét ügyre vonatkozó új bizonyítékokra nem hivatkozott. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a 1.sz. tanú tanúvallomásáról felvett jegyzőkönyv törvényes bizonyítási eszköz, az a törvényes figyelmeztetéseket tartalmazza, az abban foglalt vallomás hitelessége iránt ésszerű kétely nem merült fel. Az u... rendszer megbízhatósága tekintetében felvetett aggályok ugyancsak a releváns bizonyítékok újraértékelését célozták. A védőnek és a vádlottnak a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére, és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy nem foghat helyt a védőnek a Be. 7. § (1) és 164. § (1)-(3) bekezdésében írt rendelkezések sérelmére alapított kifogása. A Be. 163. § (2) bekezdése szerint a büntetőeljárásban a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a döntését valósághű tényállásra alapítja. E törvényi szabályozás magában foglalja, hogy a bíróság (is) hivatalból köteles a valóság bizonyítására. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény preambuluma is szól az igazság megállapításának igényéről. A törvény miniszteri indokolása szerint pedig a bíróság a pártatlanság sérelme nélkül a tényállás tisztázása körében indítvány nélkül is beszerezhet és megvizsgálhat bizonyítékot, tehát a hivatalból történő bizonyítás továbbra is lehetőség. Nem járt el tehát törvénysértően az elsőfokú katonai tanács, amikor hivatalból, a vádlott védekezésének ellenőrzése érdekében, tárgyalására megidézte és tanúként kihallgatta K.B. (2.sz. tanút).

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Ítélete 6. oldalának utolsó és 7. oldalának első bekezdésében kifejtett jogi értékelő tevékenységével a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetért, az megfelel a 6.Kbf.4/2018/5. számú határozatában kifejtetteknek. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét 2 rb. a Btk. 343. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntetében állapította meg, A vádlott azzal a magatartásával, hogy útlevelkezelői szolgálata során a HERR-rendszerbe 1.sz. tanú személy utazási adatai vonatkozásában valótlan adatokat rögzített, továbbá az útlevelébe - az ő távollétében - helyezett el kiléptető bélyegzőlenyomatot, megvalósította hivatalos személyként a 2 rb. közbizalom elleni bűncselekmény törvényi tényállási elemeit.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a vádlott szolgálati viszonyának megszűnésére figyelemmel szabadságvesztés kiszabása eltúlzott joghátrány lenne, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés d.) pontjára, továbbá a (3) bekezdése szerinti enyhítő rendelkezésre figyelemmel a Btk. 50. § -a alapján pénzbüntetést szabott ki a vádlottal szemben. A másodfokú katonai tanács a cselekmény tárgyi súlyához viszonyítva 240 napi tételt, a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz igazítva egy napi tétel összegeként 1.200,-Ft-ot állapított meg. A Btk. 51. § a alapján rendelkezett a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ában írt büntetési célokat.

Egyetértett a fellebbviteli bíróság a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség lefokozás katonai büntetés kapcsán kifejtett álláspontjával. A vádlott leszereléskor a szolgálati viszonyról történő lemondására tekintettel elveszítette a viselt rendfokozatát. A Hszt. 84. § (3) bekezdése, valamint a 31/2015. (VI.16.) BM rendelet 46. § (4) bekezdés b) pontja alapján, és a Btk. 137. § (1) bekezdése értelmében lefokozni csak a rendfokozattal bíró katonát lehet. Mindezek alapján a fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a lefokozás katonai büntetés kiszabását mellőzte.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2019. január 18.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.

a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.

előadó bíró

Dr. Belovai Henriette hb. százados sk.

bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2019. január 18.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.

a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: